

I
Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Zinių lapo Nr. _____
(nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas
renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, **Kaunas**, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Vaičių (oficialinis vardas) Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos, (liečiantįjį pavadinimą pabraukti)
Šilalės valsčiaus *Tauragės* apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas *Lirgamerienė Nadiežda* verslas *mokytoja*
Gimimo vieta *Jurbarkas* valsčius *Jurbarkas* apskritis *Tauragė*
Adresas: *Šilalės pšt. Vaičių pradžios mokykla, Vaičių km.*
Tauragės apskr.

Žinios surašytos 1935 m. *rugpjūčio* mėn.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surink- tos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1.		Skmena	Š'kmena			ž.k.	upė	Aukšti skar- dingi krantai ir akmenuotos dugnos.		Teka šiaurės vakarų kaimo puse.		
2		Atslaita	Atslá'ta			ž.k.	pieva	Skardžius slaitas	Apie ½ ha	Į šiaurę nuo Misių ūkio.		
3		Bremena	Brėmena			ž.k.	upė			Teka vakarine kaimo puse, riboje su Grūtlės kaimu.	Į teka į Akmenų ties debrų sodyba.	
4		Dargiukas	Dargišk's			ž.k.	pieva	Lygi. 5-6 trojis šonų su pa aukš- ti skardžiai, o va- kariu šonai at- ž. Akmenų.	Apie 4 ha	Į vakarus nuo po- rūdų ūkio, apie 150m. atstū.		
5		Duobelė	Dūbālė			ž.k.	pieva	Čelubusi. puodžemis su smėliu.	1 ha	Kairiajame Ak- menos vingyje, prie šilalės vėskel.		
6.		Daubelė	Daubā'le			ž.k.	pieva	Lygi, vidury prūdas.	Apie ½ ha	Pudrytėje, debrų ūkyje.		
7		Duobė	Dū'bė			ž.k.	pieva	Čelubus, šarp lygi	1 ha	Į vakarus nuo Misių ūkio		
8		Gilutė	Gilūtė			ž.k.	pieva	Lygi, vieto- mis šaltiniai.	Apie 5 ha	Kairiajame Akme- nos vingyje. Apie 80m. atstū; šiaurę nuo Lingės malūno.		
9		Gilioji dauba	Giliōji daūbā			ž.k.	skardžys	Krantai, apie gę mechiai.		Apie 100m. atstū į šiaurę nuo Lingės ūkio.		
10.		Gilioji dauba	Giliōji daūbā			ž.k.	pieva	Mediodelis čelubmas. puodž. su sm.	Apie ½ ha	Apie 150m į vaka- rus nuo Porūdes ūkio.		
11.		Grikynė	Grikỹ'ne			ž.k.	pieva	Akmenos kran- tas, puodžė- mis su žvyru	Apie ¼ ha	Kair. Akmenos kran- te prie piliakal- nio.		
12		Grūtelis	Grū'telis			ž.k.	pieva	Smėlita	5 ha	Kairiajame Akme- nos vingyje šima- nauski kaimėje.		
13.		Žakinė	Žaki'ni			ž.k.	pieva	Skardžius klonėje. Smėlis su puodž.	3 ha	Dešin. Bremenos kranter, netoli Bremenos Akmenos santakos.		
14.		Lenkė	Lenkė			ž.k.	dirva	Drėgna, mažos kal- velės	1 ha	Priena prie deb- rų gyvenamo namo.		
15.		Meškinė	Meškė'ne			ž.k.	pieva	Žvyruota, puodžemis	Apie 4 ha	Podlekiens mafu- no rajone ant Bremenos kranter		Šabar Bremena užtvankta vidalis Meškės rytu prūdų malūnai.
16		Merės kakta	Mė'ries kakta			ž.k.	atkalnis, aroma žemė	Kalno slai- tas, molė- tas	Apie 1 ha	Į pietus nuo Misių ūkio.		
17.		Pagrauža	Pā'graužā			ž.k.	senoji Akmenos upės vaga	Paigia dūvė būvusi upės vaga.		Apie 200m į vakarus nuo Vilūžio ūkio		

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surink- tos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
18.		Pilis	Pi' lls			Ž.k.	piliakal- nis.	supietas ant Akmenos kranto rykyje; vakarus Mukidavos kelmak. piramidės pavidalo	30m aukst. 30m aukst. 60x90.	Vakaruje dalyje Vilniūso sodų kas		Sako, kad netoli piliak. yra uikasti pinigai ir yra kairi kūr. darbai įesti į piliakalm. viršų.
19.		Papilys	Papilyš			Ž.k.	pieva	lygi, apaugta aukštais marčiais	Apie 6ha	Pietui šonu remias į piliakalnį. Kaur. Akmenos krante?		
20.		Patiltis	Patėltes			Ž.k.	pieva	trikampio formos.	Apie 2ha	Vakar. nuo dirgės malūno, prie šilalės vėrekelio		
21.		Piktskardis	Pektskardis			Ž.k.	upelis apaugęs skarčiais			Vakarus nuo Simanauškio	Pradžioje gauna grodus žemėje ir išteka į Akme- nų Dubulskų tū.	Vasary beveik visiškai išdžiūsta.
22.		Rudynė	Rudij' nē			Ž.k.	pieva	šlapoka, tarp miškų	2ha	Podleekeriš (ber. Vensky) žemėje.		
23.		Skrediškės	Skrečlės			Ž.k.	6 ^{to} ūki- ninkų žemė	Bloga žemė, mi- šeta	Apie 30ha	Pietuje kaimo dalyje riboje su Deblių kaim.		
24.		Simanauški- nė	Simanauškėnė			Ž.k.	pieva - ganykla	kupstuota, šlapa lygi	Apie 6ha	Į pietus nuo Podleekienės ūkio.		
25.		Subenravis	Subėnravis			Ž.k.	kelias	kelias tarp dirgės skar- čiais.	Apie 3m plo- 30m ilgio	Į šiaurę nuo Simanauškio ūkio.		
26.		Sala	Sa' la			Ž.k.	pieva	Į dubus. Bu- rusi kiedra, bet baigia džiūti		Į šiaurę apie 150m nuo Vilniūso ūkio		
27.		(O)Vožnugaris	Vožnogāris			Ž.k.	šardys	Krantai apaugę kri- miais		Vakarus nuo Podleekienės ūkio		
28.		Už'yžis	Už'yžys			Ž.k.	ariama žemė	Vieną šonu remias į Ak- meną.		Į šiaurę apie 100m. nuo Mlika- lausko ūkio.		
29.		Vingalis	Vingā' lls			Ž.k.	pieva	lygi. Lyg sala Akme- nos vingyje	Apie 12ha	Gilame kaimo Akmenos vingyje. 5-6 pusis Akmenos vaga, 8-10 šiaur. per- kias, 12-13 perkabas.		
30.		Vingalis	Vingā' lls			Ž.k.	pieva	lygi, skar- čiais keonyje	1 2ha	Dešm. Bremenos vingyje. Į rytus nuo Debrinės ūkio.		
n		Vaičiai	Vācē			Ž.k.	keimanas	priemielis su jūdomu.	1/4 ūkio apie 500ha	Tarp Dubius ir Grubius Kaimas prie Akmenos		

13 Istorinės žinios

14 Archeologinės žinios

✓ Nr. 18. Pilis Seniau viršūnė buvo ariama, tai rasdavo senov. apyrankius, pinigų. Ys rytinės ir šiaurinės pusės žmonės ardami žemę randa kūrgrindą. Šiaurinėje pusėje gilus griovys, o aplinkui lyg buvusio griovio pėdsakai (aplinkui šal bėniota, grimstanti juosta)

15 Vardų kilmės aiškinimai

16 Tautosakinės žinios

✓ Nr. 18. Pilis. a) Gra padarimas, kad vienas šventadėnų senis Masidumskis (mirus piliakalnio savininkas) miegojęs ir pasapnavęs, kad kažn kas jį šadins ir saks: "Kelk, pamk nuo žardės kartį, atmatuos (nepavens) kien nuo upės skmenos ir kask. Straš daug pinigų. Ys ty pinigų pastatyk ant piliakalnio šv. Jurgio bažnyčią." Masidumskis pabūgęs ir vėjęs, bet vs užmiges ir vėl jį kažn kas ragins. O jis bijojęs ir vėjęs ty pinigų kasti.

b) Ys piliakalnis kartais išjoja švedai raitelbais. Jie laisvai įdėnėja pievoje prie piliakalnio, bet lig ta pamato ką akomant, tuoj vėl visi sujoja į polį (mat, pilies šone esančios kažn kur durys).

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas Lingė Antanas Nr. 5, Nr. 8, Nr. 9, Nr. 11, Nr. 19, Nr. 20, Nr. 22, Nr. 23, Nr. 29; 2/ Si-
manauskis Karys Nr. 12, 18, 21, 25; 3/ Venskienė Anelė Nr. 15, Nr. 24; 4/ Kveclarienė Ona Nr. 2, Nr. 7, Nr. 16,
5/ Lebrikienė Rozalija Nr. 1, Nr. 3, Nr. 6, Nr. 13, Nr. 14, Nr. 29; 6/ Jorudag Antanas Nr. 4, Nr. 10; 7/ Vilčiūsis Pet-
 Gimimo vieta(os) 1, 2, 4, 5, 6 Vaičiai,
3, Skaudvilis parapija, 7 Debliai.

Amžius

iki 15	15—25	25—40	41, 2, 5, 6	3, 4	per 80
--------	-------	-------	-------------	------	--------

valsčius

Šilalė

apskritis

Tauragės